

A PTE KPVK Illyés Gyula Pedagógusképző Intézet Óvodapedagógus BA szak gyakorlati képzési programja

Nappali és levelező tagozat
Szekszárd vagy Pécs képzési helyszín

Érvényes: 2024/2025. tanév II. félévétől felmenő rendszerben

Bevezetés

A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karán folyó gyakorlati képzés programja: figyelembe veszi az óvodai nevelés országos alapprogramját, illeszkedik az alapszintű óvodapedagógus BA szak programjához, és a szak képesítési követelményeihez.

A gyakorlati képzés során a hallgatók képessé válnak a 3-7 éves korú gyermekek óvodai nevelésének ellátására, az óvoda óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő funkciójának irányítására.

A gyakorlati képzés programja a PTE KPVK-n folyó gyakorlati képzés célját, feladatát, követelményeit, időkereteit és megvalósítási formáit tartalmazza. A sajátos szervezeti formák: egyéni komplex óvodai gyakorlat, speciális tantárgyi modulokhoz kapcsolódó gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat.

A gyakorlati képzés a tartalmi fejlesztés lehetőségeként értelmezendő.

Kiindulási pont: az óvodapedagógus várható óvodai feladatköreire való felkészítés, és az óvodában ellátandó feladatok megfogalmazása.

Kedvezményes tanulmányi rend igénylése esetén a tanulmányi követelmények teljesítése érdekében a hallgatónak fel kell vennie a kapcsolatot a **gyakorlati képzési koordinátorral** a kedvezményes tanulmányi rend részleges vagy teljes mértékének meghatározása miatt, a határozat elbírálása után azonnal. A mérték meghatározása az oktató döntési kompetenciája, amit a kurzus tartalma és egyéb szakmai szempontok alapján dönthet el.

Levelező tagozatra járó hallgatók gyakorlataira nem vonatkozik kedvezmény.

Az óvodapedagógus várható óvodai feladatkörei

- Nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés - személyiségfejlesztés).
- Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása.
- Differenciált fejlesztés - egyéni bánásmód alkalmazása.
- Segédeszközök előállítása, oktatástechnikai eszközök kezelése.
- Speciális foglalkozások (úszás, gyermektorna, gyógytestnevelés, bábjátás, kézműves ismeretek, fejlesztő foglalkozás stb.) tartása, képesítés alapján.
- Egészségügyi, szociális, viselkedési rendellenességek felismerése, kezelése. Az esetek továbbítása kompetens szakemberek felé.
- Családdal való kapcsolattartás (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, családlátogatás, beszélgetés stb.)
- Szabadidős tevékenységek; séták, kirándulások.
- Rendezvények, ünnepek szervezése.
- Dokumentumkészítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemterv tervezet, vázlat.
- Adminisztráció: nyomtatványok (csoportnapló, étkezők nyilvántartása stb.)
- Kapcsolattartás szervezetekkel, intézményekkel.

- Innovatív tevékenység.
- Óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadványszerkesztés, menedzselés).
- Vállalkozások szervezése, szociális tevékenységek.

I. A gyakorlati képzés általános követelményei

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az óvodapedagógus kép fogalmazódik meg.

Általános követelmények:

A hallgató a képzési idő végére

- ismerje az óvoda alapfeladataiból eredő különböző óvodapedagógusi szerepeket és azok tevékenységformáit, legyen jártas ezek gyakorlati betöltésében.
- ismerje a családokban, az óvodát megelőző nevelésben, az óvodában és az iskolai kezdő szakaszban preferált értékeket.
- tudja feltárni a gyermekek óvoda előtti és óvodán kívüli tapasztalatait, fejlődési körülményeit, adottságait és képességeik szintjét;
- ismerje a 3-7 éves gyermekek továbbfejlődési esélyeit, az iskolában várható követelményeket.
- ismerje az óvodás gyermekek családi nevelésének befolyásolási, segítési lehetőségeit.

Legyen képes az alkalmazás szintjén

- az óvodai nevelőmunka tartalmának ismeretében annak tervezésére, szervezésére, szakszerű elemzésére, értékelésére. A megvalósítás során jellemezze magas szintű metodikai kultúra, eljárásai a kisgyermek fejlesztését hatékonyan szolgálják.
- az óvodás gyermek tanulását szolgáló fejlesztő tevékenységek irányítására, a műveltségtartalmakat, a kultúra értékeit a gyermekek sajátosságaihoz igazodva közvetíteni, s ezzel az iskolai életmódra történő felkészülést irányítani.
- a sikeres kommunikációra a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel (gondozónők, kollégák, szülők stb.)
- a gyermeki személyiség fejlettségének, esetleges problémáinak diagnosztizálására és ennek alapján a differenciált fejlesztésre.
- érvényesíteni a lassabban fejlődők, zavarokkal, nehézségekkel küzdők, testi-, lelki, mentális és szociális értelemben más gyerekek nevelésének, fejlesztésének differenciáló szemléletét.
- a gyermeki kreativitás, az átlagot meghaladó teljesítményű, fejlődési ütemű gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
- az óvodás gyermek, önmaga ismerete és szakmai felkészültsége alapján az alternatív programok közötti választásra és adaptálásra.

II. Célok, feladatok

Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.
- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvodapedagógusi szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a különbözőkörhöz tartozó felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

III. A gyakorlati képzés főbb színterei

A gyakorlati képzés időtartama: 3 év (6 félév), az alapképzésre fordított idő 30 %-a.

A hallgató a 6 félév során több gyakorlati színtérrel ismerkedik, sajátos szervezeti formában (óvoda, iskola, bölcsőde, alternatív óvoda, speciális intézmény).

- **Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Gyakorló Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorló óvoda (Szekszárd)**
(Továbbiakban: Gyakorló Óvoda Szekszárd)
 - **Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Óvodája (Pécs)**
(Továbbiakban: Gyakorló Óvoda Pécs)
- (Egyéni komplex óvodai gyakorlat; Egyéni és csoportos komplex óvodai gyakorlat)
- **Külső gyakorlóléhelyek:** (óvodai gyakorlat, bölcsődei gyakorlat, iskolai gyakorlat, speciális modul gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat)

A gyakorlati képzést segítő szervezeti egységek:

Pedagógusképző Intézet, Oktatási és Gyakorlati Képzési Bizottság, Kreditátviteli Bizottság, Pedagógusképző Alközpont, Tanulmányi Hivatal, Gazdasági Hivatal, Könyvtár.

A gyakorlati képzésben résztvevő szakemberek

Oktatási dékán-helyettes, szakfelelős, intézetigazgató, szaktárgyak oktatói, gyakorló intézmény vezetői, koordinátorok, szakvezetők, mentorok.

IV. A gyakorlati képzés struktúrája

Folyamatosságra, fokozatosságra épül, és a *tevékenykedtetési* struktúrákat figyelembe veszi.

Szakaszok:

I. félév: **A pedagógiai tájékozódás és tapasztalatszerzés szakasza**

II. félév: **A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza**
Gondozás és játéktevékenység lehetőségeinek gyakorlása

III-IV-V. félév: A pedagógiai tevékenység gyakorló szakasza
Irodalmi és vizuális nevelés; ének-zenei nevelés; testnevelés; matematika és környezetmegismerésre nevelés.

VI. félév: Az önálló pedagógiai tevékenység szakasza
Összefüggő külső gyakorlat; Záró foglalkozás

V. A képzési formák struktúrája nappali/ levelező tagozaton

Félévek						
Képzési formák	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Egyéni komplex óvodai gyakorlat	6/3 óra/félév					
Játéktevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat		2+1 óra/ hét / 3/3 óra/ félév				
Egyéni és csoportos komplex óvodai gyakorlat			3+1 óra/hét/ 4+4 óra/félév	2+1 óra/hét/- 2+1 óra/hét/ 4+4 óra/félév	3+1 óra/hét/ 4+4 óra/félév	záró- foglalkozás 7/7 óra
Összefüggő külső gyakorlat						200/ 80 óra/ félév
Speciális modulok gyakorlata I, II.						8 óra/félév/ 2 x 4 / óra / félév

ÚTMUTATÓ

I. félév

Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton: Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd;

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs

Levelező tagozaton: külső választott óvoda

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi rend** esetén, külön engedéllyel végezhető PTE Partnerintézményben. Az engedélyt a **gyakorlati képzési koordinátor** jogosult megadni.

1. Célok

Az óvodapedagógusi munkához szükséges megfigyelőképesség, figyelemmegosztás, valamint a kapcsolatteremtés képességeinek fejlesztése.

2. Feladatok

Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztése, melyek az óvodapedagógusi szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.

3. Követelmények

A hallgatók (lehetőségek szerint) szerezzenek tapasztalatokat az óvodáról:

- a befogadás, beszoktatás, gondozás sajátosságairól;
- a nevelő és a gyerekek kapcsolatáról;
- a gyermekek játéktevékenységéről.

II. Szervezési szempontok

1. Az "ÚTMUTATÓ" az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat a félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:

1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi

1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani.

2. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését a "Pedagógiai napló" elnevezésű füzetben dokumentálja. A pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket. **A Pedagógiai Napló formai követelményei:** A napló szövegét magyar ékezetes (Times New Roman CE) 12 pontos betűnagysággal, 1,5sortávolsággal, sorkizárt igazítással kell készíteni. A margók mérete 2,5 cm.

3. Szervezési feladatok, munkamegosztás.

3.1. A feladatok elvégzését a gyakorlóóvoda szakvezetői/ a külső óvoda mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal, és az óvoda pecsétjével igazolják.

3.2. A gyakorlati feladatok végzését a szakvezető/ mentor koordinálja.

3.3. A szervezésért és lebonyolításért a Pedagógusképző Intézet oktatója/- gyakorlati képzési koordinátora és a gyakorló intézmények gyakorlati képzési vezetői a felelősek.

3.4. Az intézmények bemutatását a gyakorlat megkezdése előtt célszerű elvégezni.

III. A hallgató feladatai a félév során

Szemponatok a Pedagógiai napló vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvodavezető vagy helyettese tájékoztatójáról;
- óvoda személyi feltételeiről (óvodavezető, helyettes, óvodapedagógusok, dajkák, technikai dolgozók munkája, feladatai);
- az óvoda tárgyi feltételeiről;
- az óvoda működését szabályozó dokumentumokról;
- az adott gyerekcsoport létszámáról, heti és napirendjéről;
- írja le, milyen gondozási feladatok ellátásába kapcsolódott be, és hogyan ismerkedett a gyerekekkel,
- a gyermekek udvari életéről, játéktevékenységéről;
- az udvar játéktereiről, játékeszközeiről; az udvari élet szokásrendjéről;
- a nevelő- gondozó munka feladatairól; a délutáni pihenés körülményeiről;
- milyen tevékenységekbe kapcsolódott be a nap folyamán;
- az óvodapedagógusok, szülők, gyerekek kapcsolatáról;
- az együttjátszó gyerekek kapcsolatáról;
- a játékokról: témái, tartalmak, a gyerekek eszközhasználata, a játék időtartama (délelőtti játéktevékenység leírása);
- a játék objektív feltételeiről: hely, idő, eszköz;
- emelje ki legmeghatározóbb élményeit;
- írjon reflexiót tapasztalatairól.

Önálló feladatok

- Beszélgessen az óvodapedagógusokkal az óvodai életről.
- Segítsen a gondozási feladatok ellátásában.
- Ismerkedjen a gyerekekkel.
- Az óvodapedagógussal történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek játéktevékenységébe. Vállaljon szerepet és vegyen részt udvari játékokban.
- Kapcsolódjon be egy játszócsoport játék tevékenységébe.
- Törekedjen a közösségi élet szokásainak, magatartás-formáinak betartására, megszilárdítására.
- Készítsen Pedagógiai naplót.

IV. A hallgató ellenőrzése, értékelése

- Minősítés: gyakorlati jegy
- A Pedagógiai naplót az utolsó hospitálási napot követő egy héten belül a hallgató leadja óvodai szakvezetőjének/ mentorának, aki érdemjeggyel értékeli a hallgató munkáját.

V. Időrend, időkeret

6 óra/ félév; 3 óra/ félév.

Nappali tagozat: Gyakorló óvoda: **6 óra/ félév:** 3 óra délelőtt - 3 óra délután;

Levelező tagozat: Külső választott óvoda: **3 óra/ félév**

A hospitálás időkerete 2/1 alkalommal az óvoda napirendjéhez igazodva.

II. félév

Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Egyéni komplex óvodai gyakorlat I. teljesítése
- Játékpedagógia előadás teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; bölcsőde

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs; bölcsőde

Levelező tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda; bölcsőde

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs és/vagy Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda; bölcsőde

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi** rend esetén az egyéni gyakorlat feltétele (1 óra/hét) a csoportos gyakorlatnak és a csoportos gyakorlatból 30 %-ot hiányozhatnak.

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a **játéktevékenység irányítására.**
- *Folyamatterv készítése* a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra - 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.

Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése*.

- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt **köteles** az óvodában az adott csoportban nappali tagozaton 4x3órát, levelező tagozaton 1x3 órát **hospitálni** a gyerekek megismerése céljából.
- Az óvoda helyi nevelési programjának, valamint az adott csoport éves nevelési tervének megismerése, és azon egységeinek rögzítése, amelyek az adott csoportban az adott téma feldolgozását (időtartam, szervezési módok) alapvetően meghatározzák. Így lehetővé válik, hogy a hallgató a tervezés különböző (egymásra épülő) szintjeivel a gyakorlatban is megismerkedjen.
- Tapasztalatgyűjtés - folyamatos megfigyeléssel - a gyermekek játéktevékenységéről (játsszó csoportok, egyes gyermekek)
- A játéktevékenység fejlettségi szintjének megállapítása csoportra, egyénre vonatkozóan.
- A gyermekek által ismert versek, mesék, dalok, szabályjátékok, vizuális technikák megfigyelése.
- A csoportszobában rendelkezésre álló, valamint az udvari játékeszközökről "leltár" készítése és véleményezése.
- Jegyezzen le egy - a gyermekek között folyó - rövid beszélgetést a játék során.
- Az óvodába érkező gyerekek fogadása, részvétel a gondozási feladatok ellátásában.
- Egy-egy játsszócsoporthoz megismerése, bekapcsolódás a játékba (ötletadás, szerepvállalás)
- Aktív részvétel a gyermekek munkatevékenységében, "udvari életében".
- A napirendnek megfelelő tevékenységek szervezésébe, irányításába a lehetőség szerinti bekapcsolódás.
- A tapasztalatokról élményszerű leírás készítése a naplóban.

Levelező tagozaton: a játékirányítás a külső óvodában történik, amelyet a külső mentor értékeli.

Egy nap bölcsődében (nappali és levelező tagozaton): A hospitáláshoz a hallgató keres gyakorló helyet. Időkerete: egy alkalom.

Szemponatok a Pedagógiai napló vezetéséhez

Ebben a félévben is érvényesek az előző félévben kiadott általános szempontok. A naplónak tartalmaznia kell az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket is.

Készítsen feljegyzéseket:

- a bölcsődevezető tájékoztatójáról;
- a gondozónőkkel folytatott beszélgetésekről;
- a bölcsőde tárgyi feltételeiről: helyiségek, udvar, érkeztetés, higiénés berendezések, csoportszobák játéakai;
- a gyermekek életkori megoszlásáról, fiú/lány arány, csoportbeosztás;
- a bölcsődei csoportok napirendjéről;
- a bölcsőde személyi feltételeiről.

Önálló feladat

A gondozónővel történt előzetes megbeszélés alapján próbálkozzon játéksituációban kapcsolatot teremteni a gyerekekkel

3. Követelmények

A hallgatók szerezzenek tapasztalatokat az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.

Ennek megvalósítása céljából a széleskörű óvodai tevékenységrendszer megfigyelésén keresztül ismerkedjenek az óvodapedagógusi szerepkörből adódó feladatokkal. A napirendnek megfelelően önálló játékvezetés, gondozási feladatok ellátása.

II. Szervezési szempontok

- A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését továbbra is a Pedagógiai naplóban dokumentálja.
- A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

III. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája:

Nappali tagozaton: gyakorlati jegy (**tervezet + foglalkozásvezetés + elemzés**) alapján.

Helyszín: Gyakorló óvoda.

Levelező tagozaton: gyakorlati jegy (**két tervezet:** gyakorló óvoda + külső óvoda; **egy alkalom játékirányítás** külső választott óvodában.)

- Értékelő személye: az első tervezetet a szakvezető óvodapedagógus, a második tervezetet a külső óvoda mentora értékeli.

- A félévi gyakorlat teljesítésének feltétele az óvodai gyakorlatokon, hospitálásokon való részvétel a beosztás szerint -, foglalkozás tervezése, játék vezetése valamint a Pedagógiai napló megírása és bemutatása.

- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, bölcsőde, külső választott óvoda) illetékes szakvezetői/ mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal és az intézmény pecsétjével igazolják.

- A bölcsőde mentora a hallgató Pedagógiai naplója alapján érdemjegyet javasol, amelyet a Gyakorlóóvoda szakvezetője/ mentor beépít a hallgató félévi érdemjegyébe.

- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus/ mentor határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

IV. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+3 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból. Időkerete:

Nappali tagozaton: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozaton: hospitálás a gyakorló óvodában **3 óra/ félév**; foglalkozásvezetés külső választott óvodában **3 óra/ félév**.

III. félév

Irodalmi és anyanyelvi nevelés és vizuális nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi** rend esetén az egyéni gyakorlat feltétele (1 óra/hét) a csoportos gyakorlatnak és a csoportos gyakorlatból 30 %-ot hiányozhatnak. Csoportos gyakorlat (2óra/hét)

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat;
- Gyermekirodalom módszertan;
- Anyanyelvi nevelés módszertan;
- és a Vizuális nevelés és módszertana kurzusok teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; Gyakorló Iskola SzekszárdPécsi

képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs; Gyakorló Iskola Pécs

Levelező tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; Gyakorló Iskola Szekszárd; külső választott óvoda

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs és/vagy Gyakorló Óvoda Szekszárd, Gyakorló Iskola Pécs; külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **irodalmi nevelés és vizuális nevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt *köteles hospitálni* az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- *Folyamatterv készítése* a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Feljegyzés készítése a látottakról, elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati

- tudatossággal a látottak elemzése, értékelése.
- A hallgató feladatai a félév során: **hospitálás egy nap az iskolában**

Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- az igazgató-helyettes tájékoztatójáról;
- az iskola házirendjéről;
- az osztály berendezéséről, felszereléséről;
- a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységéről, magatartásáról;
- a gyermekek napirendjéről, órarendjéről;
- részletesen írja le a látott tanórákat időrendi sorrendben;
- írja le hogyan kezdeményezett beszélgetést a gyerekekkel, s milyen közös tevékenységben vett részt;
- jegyzetét mutassa be a szakvezetőnek, aki azt aláírásával hitelesíti és érdemjeggyel értékeli

Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- Óráközi szünetekben kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel.
- A tanítóval történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek szabadidős, illetve játéktevékenységébe.
- Játékidőben barkácsoljon a gyerekekkel.

3. Követelmények

- A napirendnek megfelelően játéktevés, gondozási feladatok ellátása, **irodalmi nevelés és vizuális nevelésfoglalkozás vezetése.**

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A félévi gyakorlat teljesítésének feltétele az óvodai gyakorlatokon, hospitálásokon való részvétel - a beosztás szerint -, irodalmi nevelés foglalkozás és vizuális nevelés foglalkozás tervezése, vezetése valamint a Pedagógiai napló megírása és bemutatása.
- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, Gyakorlóiskola, külső választott óvoda) illetékes szakvezetői/ mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal és az intézmény pecsétjével igazolják.
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus/ mentor határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időkeret

45 óra/ félév / 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: 4+4 óra/ félév. (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

IV. félév

Ének- zenei nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi** rend esetén az egyéni gyakorlat feltétele (1 óra/hét) a csoportos gyakorlatnak és a csoportos gyakorlatból 30 %-ot hiányozhatnak. Csoportos gyakorlat (2 óra/hét)

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Ének-zene módszertani kurzusok teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd;

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs;

Levelező tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs és/vagy Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda.

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **ének-zene** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- Folyamatterv készítése a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhetsz.
- Készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban.
- A szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **ének-zenei nevelés** módszertanra épülő foglalkozására.
- Vegyen részt a mentor által vezetett elemző megbeszélésen. Az ott elhangzottakat is rögzítse a Pedagógiai naplóban.

- A látott minta alapján készítse el saját tervezetét.
- Tapasztalatairól írjon szakmai reflexiót.

Önálló feladat:

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat;
- játékidőben mondókázzon, énekeljen.

3. Követelmények

- Szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.
- Ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, **ének-zene foglalkozás vezetése.**

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.
- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, külső választott óvoda) illetékes szakvezetői a "Pedagógiai napló"- ban aláírásukkal, illetve az óvoda pecsétjével igazolják és érdemjeggyel értékelik.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadók. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret:

45 óra/ félév /4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/ félév** (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

Testnevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi** rend esetén az egyéni gyakorlat feltétele (1 óra/hét) a csoportos gyakorlatnak és a csoportos gyakorlatból 30 %-ot hiányozhatnak. Csoportos gyakorlat (2 óra/hét)

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Testnevelés módszertani kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd;

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs;

Levelező tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs és/vagy Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda;

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel/ mentorral egyeztetve készüljön fel **testnevelés** módszertanra épülő foglalkozására;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján készüljön fel a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **testnevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására;
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- készítsen folyamattervet a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetét– 2 nappal a foglalkozás előtt le kell adni;
- tervezze meg és készítse elő a foglalkozás anyagait és eszközeit;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteket alkalmazza a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységeket elemezze, értékelje.

Önálló feladat:

Kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott

mondatmodelleket, technikákat. Játékidőben tartson mindennapos testnevelés foglalkozást.

3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról,
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, **testnevelés foglalkozás vezetése.**

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.
- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, külső választottóvoda) illetékes szakvezetői a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal, illetve az óvoda pecsétjével igazolják és érdemjeggyel értékelik.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév/ 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/ félév** (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában).

V. félév

Környezetismereti és matematikai nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

Nappali tagozaton, **kedvezményes tanulmányi** rend esetén az egyéni gyakorlat feltétele (1 óra/hét) a csoportos gyakorlatnak és a csoportos gyakorlatból 30 %-ot hiányozhatnak. Csoportos gyakorlat (2óra/hét)

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat; **teljesítése**
- Környezetismeret módszertan;
- Matematika és módszertan kurzusok sikeres teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér:

Nappali tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd;

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs;

Levelező tagozaton:

Szekszárdi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda

Pécsi képzési helyszín: Gyakorló Óvoda Pécs és/vagy Gyakorló Óvoda Szekszárd; külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhethet.
- Készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján készüljön fel a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **környezeti nevelés és matematikai nevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Készítsen folyamattervet a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletét, tárgyi feltételeit tervezze meg, készítse elő. Az egyénileg készített eszközöket és/vagy gyakorlólapokat készítse el és mutassa be az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteket alkalmazza a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységeket elemezze, értékelje.

Önálló feladat:

Kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat. Játékidőben végezzen a gyerekekkel megfigyeléseket környezetükről és használja matematikai ismereteit.

3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról,
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- a napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, **környezeti és matematikai nevelés foglalkozás vezetése.**

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az

érdemjegy, ha a szereshető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, külső választottóvoda) illetékes szakvezetői a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal, illetve az óvoda pecsétjével igazolják és érdemjeggyel értékelik.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév / 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/ félév** (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

VI. félév

Speciális modul gyakorlatok

Célok, feladatok, követelmények:

Gyakorlat színtere: gyakorlati feladatokat ellátó külső óvoda

Célok

Az első és második speciális modulhoz kapcsolódó pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek és specifikus szakmai képességek fejlesztése.

Feladatok

- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban
- ismerje meg a csoport működésének sajátosságait, összetételét
- megfigyelési szempontok alapján elemezze a gyermekcsoport és/vagy egy kiválasztott gyermek tevékenységét.
- és/vagy egykiválasztott gyermek tevékenységét.

Követelmények

- szerezzen tapasztalatot az óvodában folyó speciális nevelőmunkáról
- ismerkedjen meg a megfigyelt gyermekek speciális sajátosságaival
- ismerje meg a vonatkozó pedagógiai módszereket, alkalmazott technikákat

Szervezési szempontok

- A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését is Pedagógiai naplóban dokumentálja.
- A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, élményeket, megfigyeléseket.
- A feladatok elvégzését a gyakorlati feladatokat ellátó külső óvoda illetékes mentora a Pedagógiai naplóban aláírásával igazolja

A hallgató feladatai a félév során

1. Az adatgyűjtés, megfigyelés szempontjai és önálló feladatok

1.1. Az adott óvodai csoport adatai, illetve megfigyelése:

- a csoport tárgyi feltételei;
- az adott gyermekcsoport létszáma
- nevelő, gondozó munka a csoportban;
- a speciális tevékenység illeszkedése a napirendbe.

1. 2. A játéktevékenység megfigyelése:

- a csoport játékkészlete;
- a gyermekek játékanak típusai, megvalósítása;
- a játék társas jellege, a gyermekek egymás tevékenységébe kapcsolódása, párok, csoportok kialakulása, a csoport fejlettségi szintje.

1. 3. A kiválasztott gyermek, gyermekek megfigyelése:

- a modul speciális szempontjai alapján történő megfigyelés;

1. 4. A tapasztalatok feldolgozása:

- tapasztalatok elemzése, feldolgozása; megfigyelések rögzítése a pedagógiai naplóban.

A konkrét megfigyelési, elemzési és irányítási szempontokat a konkrét speciális modulok leírásai tartalmazzák.

A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

A Speciális modul gyakorlat az összefüggő külső gyakorlat része. A mentor a naplót aláírja, érdemjeggyel látja el.

A gyakorlat kötelező, hiányzás esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat ide vonatkozó pontjai a mérvadóak.

Az értékelés szempontjai:

- a gyakorlaton történő aktív részvétel;
- a pedagógiai napló vezetése, annak szakmai színvonala;
- a hallgató közös elemzésben való részvétele – módszertani, szakmai tudatossága.

Időrend, időkeret:

Nappali tagozaton modulonként 8 óra / félév

Levelező tagozaton modulonként 4 óra / félév

Megjegyzés: A Speciális modul gyakorlatokat a hallgatók az Összefüggő külső gyakorlatba illeszkedve végzik

Családi nevelés támogatása speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Családi nevelés támogatása speciális modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat

- hospitálás;
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket a csoportba járó gyermekek családi hátteréről és/vagy szülői értekezleten / fogadó órán / családlátogatáson szerzett tapasztalatairól az előzetesen kiadott megfigyelési szempontsor alapján;
- a modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok

- figyelje meg és rögzítse a csoportba járó gyermekek családi hátterének összetételét (egyszülős család, teljes család, nukleáris család, többgenerációs család, stb);
- rögzítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát, a velük való foglalkozás specialitásait;
- jegyezze fel az esetlegesen speciális helyzetben lévő (válás, családi trauma, stb...) családi háttérből érkező gyermek(ek) viselkedését, közösségi helyzetét;
- figyelje meg az eltérő családi háttérből érkező gyermekekkel való foglalkozás specialitásait
- figyelje meg és jegyezze le a szülőkkel való kapcsolattartás módszereit és eszközeit;
- összegezze a gyakorlat során szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Gyermek - és gyógytestnevelés speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Gyermek és gyógytestnevelés speciális modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat:

- hospitálás
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket gyermektorna (óvodástorna) és/vagy, gyógytestnevelés foglalkozásokon és egyéb mozgástevékenységekről (ovi-kosár; ovi-foci; óvodás úszás; néptánc stb.) az előzetesen kiadott megfigyelési szempontsor alapján.
- A modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok:

- Figyelje meg és rögzítse a csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, diagnózisok).
- Rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit.
- Jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész).
- Figyelje meg a foglalkozás speciális mozgásformáit, a differenciálás módszereit és a játékosság megvalósítását.
- Figyelje meg, a segítségadás módszereit és eszközeit.
- Összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Idegen nyelv- szakmai nyelv (angol; német)

speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az Idegen nyelv (angol vagy német) speciális modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat

- hospitálás;
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket idegennyelvi fejlesztésekről az előzetesen kiadott megfigyelési szempontsor alapján;
- a modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok:

- figyelje meg és rögzítse a csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, diagnózisok);
- rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit; jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész);
- figyelje meg a foglalkozás speciális tevékenységformáit, a differenciálás módszereit és a játékosság megvalósítását;
- figyelje meg, a segítségadás módszereit és eszközeit;
- figyelje meg az elhangzó mondatmodelleket, szókincset
- figyelje meg az óvodapedagógus nyelvi minta szerepét
- figyelje meg a szemléltetés formáit és eszközeit
- figyelje meg a gyerekek nyelvi reakcióit és jegyezze le
- összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Integrált-inkluzív nevelés speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az integrált- inkluzív nevelés speciális modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat:

- hospitálás
- Pedagógiai napló készítése a képzés során kiválasztott gyerekről a foglalkozások alatti megfigyelés és a napló elkészítéséhez előzetesen kiadott szempontsor alapján. A napló leadási határideje a szorgalmi időszak vége. Terjedelem: 5-8 oldal.

Megfigyelési szempontok:

- Figyelje meg és rögzítse az csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek).
- Figyelje meg az csoport kapcsolati hálóját, különös tekintettel a periférián elhelyezkedő gyermekekre vonatkozóan.
- Jegyezze le a gyerekek foglalkozás alatti tevékenységét, különös tekintettel az egyéni aktivitásra.
- Figyelje meg a gyerekek között létrejövő kapcsolatokat és a kialakult kommunikációs helyzeteket.
- Sorolja fel, és elemezze azokat a helyzeteket, melyeket az óvodapedagógus különböző módszerekkel, technikákkal segített.
- Figyelje meg, és jegyezze le, hogy az óvodapedagógus hogyan alkalmazta az egyéni bánásmód elvét.
- Írja le, hogy milyen módon biztosította az óvodapedagógus a gyerekek egyéni képességeihez való igazodást, továbbá hogyan segítette az egyéni fejlődés folyamatát.
- Elemezze írásban, hogy mennyire tudta figyelembe venni az óvodapedagógus a gyerekek egyéni képességeit, milyen módon oldotta meg a differenciálást, illetve az integrálást.
- Készítsen konkrét megfigyelést egy speciális nevelési szükségletű gyerekről.
- Elemezze a gyermek problémáját, nehézségeit, kitérve a kórelőzményre, a jelen állapotra, s a további fejlődés/fejlesztési lehetőségekre.
- Mutassa be, és összegezze a választott gyermek esetében végbement vagy várható változásokat, illetve a további pedagógiai megsegítés lehetőségeit.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Interkulturális nevelés speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az Interkulturális nevelés speciális modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat

- hospitálás;
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket roma gyermekeket nevelő csoportok speciális tevékenységeiről;
- a modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok

- figyelje meg és rögzítse a csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, diagnózisok);
- rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit;
- jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész);
- figyelje meg a foglalkozás speciális mozgásformáit, a differenciálás módszereit és a játékoság megvalósítását;
- figyelje meg az óvodapedagógus milyen más kultúrákhoz kapcsolódó ismereteket nyújt, milyen eszközökkel
- figyelje meg, a segítségadás módszereit és eszközeit;
- összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Kisgyermekkori környezeti nevelés speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a „Környezeti és matematikai nevelés módszertana” modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat

- hospitálás;
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket a „Környező világ tevékeny megismerése” foglalkozásokról vagy kapcsolódó tanulmányi sémákról, kirándulásokról az előzetesen kiadott megfigyelési szempontsor alapján;
- a modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok

- figyelje meg és rögzítse a csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, diagnózisok);
- rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit;

- jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész);
- figyelje meg a foglalkozás speciális mozgásformáit, a differenciálás módszereit és a játékosság megvalósítását;
- figyelje meg, a segítségadás módszereit és eszközeit;
- összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Környezettudatos nevelés az óvodában speciális modul gyakorlata

Feladat

Jó gyakorlat megismerése „Zöld óvoda” gyakorlata, helyszíni látogatás, tapasztalatszerzés egy zöld óvodában. Zöld óvodai program megismerése a gyakorlatban a „fenntarthatósági” elemek beazonosítása.

Megfigyelési szempontok

1. Készítsen jegyzetet dokumentumok megismeréséről
2. Helyszíni látogatás tapasztalatai alapján azonosítsa be Zöld óvodai jellemzőket.
 - Milyen kritériumoknak felelnek meg az óvoda a pályázati önértékelésében?
3. Ismerjen meg intézmény által kidolgozott projekteket.
 - Milyen projekteket ismert meg a látogatás során?
 - Mutasson be egy az óvodában megismert projektet!

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Szolfézs-zeneelmélet zeneóvodai képzéshez speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a „Szolfézs-zeneelmélet zeneóvodai képzéshez” modul kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat

- hospitálás;
- a Pedagógiai Napló részeként készítsen külön fejezetben szakmai feljegyzéseket az „Ének-zene” foglalkozásokról az előzetesen kiadott megfigyelési szempontsor alapján;
- a modul gyakorlatának rövid szakmai összegzését a portfólióban is helyezze el.

Megfigyelési szempontok

- figyelje meg és rögzítse a csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, zenei hajlam, egyéni zenei képességek);
- rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit;
- jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész);
- rögzítse a fejlesztett zenei készségeket és azok megvalósulási szintjeit;
- figyelje meg a foglalkozás speciális helyzetait, a differenciálás (egyéni bánásmód és fejlesztés) módszereit és a játékos megvalósítását;
- figyelje meg, a hibajavítás, segítségadás módszereit és azok alkalmazását;
- összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: az összefüggő külső gyakorlat része.

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Összefüggő külső gyakorlat

Megjegyzés: A gyakorlat megkezdésének **előfeltétele** a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

1. Összefüggő óvodai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető *célja és feladata* a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő – fejlesztő - gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*. Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- A PTE KPVK III. éves óvodapedagógus szakos hallgatói tanulmányaik 6. félévében 8/3 hetes összefüggő gyakorlaton vesznek részt, a választott, s felkért óvodában.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai változatlanul érvényesek.

2. A gyakorlat időfaktorai

Ideje: Tárgyév február – március - április hónap

Nappali tagozat: 8 hét, 200 óra

Levelező tagozat: 3 hét, 80 óra

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a mentor beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz. Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvodapedagógusi tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20/ 10 nap.* (E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket.)

3. A gyakorlat szervezése, feladatai

Az óvodai csoportba való beosztását az óvoda vezetőjétől, jelentkezése s az útmutatók átadása alkalmával kapja meg a hallgató. Gyakorlatát egy óvodai csoportban végzi, egy mentor irányítása alatt, aki a tájékoztatóban közölt irányelvek, javaslatok figyelembevételével, a PTE KPVK Pedagógusképző Intézettel való együttműködés alapján szervezi meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. A hallgató, alternatív programmal működő csoportban is végezheti összefüggő gyakorlatát.

4. A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – feladatai, a gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és adminisztrációs folyamatának megismerése.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása.
- A speciális modulokhoz tartozó gyakorlatokon végezzen megfigyeléseket, vegyen benne aktívan részt, tapasztalatait a Pedagógiai Naplóban külön fejezetben rögzítse.
- Tapasztalatgyűjtés a helyi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Résztétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, kirándulás stb.

A hallgató önállóan – a gyakorlatvezető jelenléte nélkül – foglalkozást, vagy egyéb óvodai tevékenységet nem vezethet, helyettesítést nem vállalhat.

5. Javaslat a gyakorlat beosztására

Nappali tagozat:

A gyakorlat 1 hete:	Hospitálás, tájékozódás
1-3 nap:	Délelőtti hospitálás
2-3. nap:	Mindennapos testnevelés önálló vezetése.
3. nap:	Játékvezetés.
4-5. nap:	Délután hospitálás. Adott időszakban játékvezetés

- A gyakorlat 2. hete: A délutános óvodapedagógusi feladatok önálló ellátása.
- A gyakorlat 3-8. hete: A délelőtti óvodapedagógusi feladatok komplex tervezése és vezetése.

Megjegyzés: A hallgató minimum 3 foglalkozást vezessen fejlesztési területenként. (6x3)

Levelező tagozat:

- A gyakorlat 1 hete: Hospitálás, tájékozódás
Mindennapos testnevelés önálló vezetése. Játékvezetés.
- A gyakorlat 2. hete: A délutános óvodapedagógusi feladatok önálló ellátása.
Egy-egy foglalkozás tervezése, vezetése.
- A gyakorlat 3. hete: A délelőtti óvodapedagógusi feladatok komplex tervezése és vezetése.

Megjegyzés: A hallgató lehetőleg 2 foglalkozást vezessen fejlesztési területenként. (6x2)

A hallgató foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes foglalkozás vázlattal készül, tapasztalatairól feljegyzést készít, melyeket a Pedagógiai Naplóba csatol.

6. Hiányzás, és igazolási módja

A hallgató a gyakorlatról való távollétét – bármilyen jellegű is az – a *hiányzás napján jelentse* vagy *jelentesse be* az óvoda vezetőjének. Óvodapedagógusi munkája újbóli megkezdésekor az igazoló dokumentumokat mutassa be az óvoda vezetőjének. A hiányzás pótlásával kapcsolatban a mentorával egyeztessen. Minderről a TVSZ vonatkozó részei adnak útmutatást.

7. A gyakorlaton való részvétel igazolása. A hallgató jellemzése.

A gyakorlat befejezését az óvoda a hallgató jellemzésének elkészítésével igazolja. Az óvodavezető vagy helyettese, és a mentor tapasztalatai alapján és a Pedagógiai Napló figyelembe vételével értékeli a hallgató gyakorlati munkáját, s arról jellemzést ír és érdemjeggyel ellát, melyet az érintett aláír. A hallgató az aláírást nem tagadhatja meg, de joga van ellenvéleményét „Megjegyzésként” a jellemzésre rávezetni.

- A szakfelelős az óvodától kapott jellemzés alapján - az érdekelt oktatók bevonásával – dönt a gyakorlat elfogadásáról, illetve a vitás kérdések elbírálásáról.
- *Záró vizsgára nem bocsátható az a hallgató, aki összefüggő külső gyakorlatát elégtelenre teljesítette.*

8. A mentor értékelésének főbb szempontjai:

A hallgató magatartása

- Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése, (nevelők, gyermekek, szülők viszonylatában).

Nevelő - gondozó-foglalkozást irányító munkája.

- A felkészülés jellemzői. (igényesség, szakmaiság stb.)
- Pszichológiai, pedagógiai, módszertani, szaktudományos felkészültsége és a szervező tevékenysége
- Foglalkozásainak módszertani színvonala.
- Kezdeményezései, a játék, a munkatevékenység során.
- Gondozás és egyéb, a gyermekekkel együtt végzett tevékenység.
- Pályára való alkalmassága, helytállás.
- Az óvodai csoportban és az óvodán kívüli munkája. (A 4. pontban meghatározottak alapján.)

Foglalkozás elemzése

Tudatosság, komplexitás. Az elemzés önállósági szintje, elmélet és a gyakorlategysége. Értéktételeinek realitása stb.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevétele

A jellemzés végén *menyiségi kimutatásban* szerepeljen a hallgató által teljesített foglalkozások, tevékenységek száma, óvodai feladatok teljesítése.

A gyakorlat minősítése:

jeles	(5)
jó	(4)
közepes	(3)
elégséges	(2)
elégtelen	(1)

9. **Portfólió készítése:** az összefüggő gyakorlat alatt az óvodapedagógus szak záróvizsga tételei (honlap) gyakorlatra vonatkozó részeinek (dőlt betű) kidolgozása és a záróvizsga során ezek személyes bemutatása nyomtatott formában.

Záró foglalkozás

Megjegyzés: A záró foglalkozás megkezdésének **előfeltétele** a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

A záró foglalkozás célja:

Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A záró foglalkozás, a képesítési követelmények alapján kötelező. Az óvodapedagógusi munkát reprezentálja. Rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg. A jelölt záró foglalkozást tart, a Gyakorlóóvoda/ választott külső óvoda egy csoportjában, egy módszertani tárgyból. A záró foglalkozás tárgyát a kar hivatalos helyiségében húzzák a hallgatók. A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor. A záró foglalkozás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

A hallgató feladatai a záró foglalkozással kapcsolatban

Hallgató

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja a foglalkozás anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott csoportban.
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A tervezetnek tartalmaznia kell a foglalkozás időbeosztását, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az ellenőrzések, értékelések módját valamint a gyermekek várható tevékenységének leírását.
- A záró foglalkozás nyilvános.

- A foglalkozás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető jelenlétében elemzi a foglalkozást.
- Önelemzés során a foglalkozást alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és módszertani ismeretekkel.

Értékelési szempontok a záró foglalkozáshoz és elemzéséhez

Tervezés

- a jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni,
- tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát,
- tervezzen sokoldalú játékot, tevékenykedtetést, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást,
- tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok.

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés. Váratlan helyzetre tudjon reagálni.
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket.
- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit.
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeret, empátia és sikerorientáltság.
- Alkalmazzon a foglalkozáson sokszínű tevékenységirányítási módszert és munkaformát, érvényesítse az integrált és differenciált nevelés-oktatás eszköztárát.

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását.
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát.
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a záró foglalkozás érdemjegyét a tervezet, az foglalkozásvezetés, és az önelemzés alkotja). Az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói tervezetet. A záró foglalkozás elemzésének szempontjait jelen Útmutató tartalmazza. A záró foglalkozás gyakorlati jegye az óvodapedagógus szakos diploma minősítésének részjegye.

Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai

Ének-zene

A foglalkozások felépítése, szervezése

Milyen kapcsolat volt a bevezető rész zenei anyaga, a készségfejlesztés módszerei és a feladatok között?

Felkeltette-e az előkészítés a gyerekek érdeklődését?

- Az új dal bemutatása megfelel-e a követelményeknek? (hangmagasság, kottahűség, szövegmondás, zeneiség stb.)
- A foglalkozás anyaga, feladata, módszerei megfeleltek-e a gyerekek életkori sajátosságainak, zenei fejlettségének?

Az óvodapedagógus nevelő-oktató munkája

- Hogyan valósította meg a foglalkozáson az óvodapedagógus a zenei feladatot? (eszközök, módszerek, motiváció, zenei hibák javítása)
- Hogyan serkentette az óvodapedagógus a gyermekek kreativitását?
- Milyen volt a foglalkozás hangulata? Nyújtott-e esztétikai élményt?
- Az óvodapedagógus kérdései, magyarázatai megfeleltek-e a korcsoport életkori sajátosságainak?
- Milyen személyiségfejlesztő hatása volt a foglalkozásnak?

Az óvodapedagógus zenei tevékenysége

- Felkészülése megfelelő volt-e a foglalkozásra? (énekes, hangszeres előadás, alkalmazásuk, helyének megválasztása, játékismeret stb.)
- A foglalkozáson kívül énekelt-e, játszott-e hangszeren a gyerekeknek?

A gyermekek zenei tevékenysége a foglalkozáson

- A gyermekek zenei megnyilatkozásai: (éneklési készség, ritmikai felkészültség, szövegmondás, megfelelő előadás, hallás fejlettsége, ritmushangszerek használata).
- Milyen volt a gyerekek aktivitása, kreativitása, játék- és éneklési kedve?

Irodalmi és anyanyelvi nevelés

A tevékenység kezdeményezésének önálló hallgatói előkészületéhez vegye figyelembe a következőket:

- A meseszöveg változtatása szükség esetén
- Szemléltető eszközök készítése
- A szöveg szép előadásának a kidolgozása
- A kezdeményezési módok és az átvezetés eltervezése.
- A vázlat önálló elkészítése.
- A felkészülésben a pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi és módszertani szempontok érvényesítése.

Követelmények:

- A kezdeményezés megtartása az előzetes terv szerint, szükség esetén a terv rugalmas módosításával.
- A kezdeményezés szakszerű elemzése.
- Bekapcsolódás a kötetlen foglalkozásokon kívüli irodalmi nevelésben (ünnepségkészülés; mesélés, verselés a gyerekek kívánságára stb.)
- A hallgató az óvodai élet minden területén érvényesítse a beszédfejlesztés (szókincsbővítés, mondatalkotás, szövegalkotás) és a beszédtechnika fejlesztésének (tisztá ejtés, megfelelő hangsúly, hanglejtés, hangerő, tagolás) követelményeit.
- Kérdéseivel fejlesztően irányítsa a gyermekek gondolkodását, serkentse őket beszédre.
- Az óvodások beszédét tapintatosan javítsa.
- Az óvodapedagógus hallgató beszéde követendő példa legyen a gyerekek előtt.

Elemzési szempontok:

- Hogyan teremtette meg az óvodapedagógus hallgató a kötetlen irodalmi foglalkozások nyugodt, biztonságos, meleg légkörét?
- Milyen az óvodapedagógus egyénisége, a gyermekekkel való kapcsolata, együttműködése?
- Megfelelő volt-e a mese vagy vers hangulati, tartalmi előkészítése: kiváltotta-e a gyerekek érdeklődését, belső aktivitását?
- Az óvodapedagógus helyesen választotta-e meg a kezdeményezés körülményeit; hely, játéktéma?
- Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?
- Megfelelő helyet biztosított-e a gyermekeknek?
- Hogyan oldotta meg az óvodapedagógus a tervezett feladatokat?
- A kiválasztott irodalmi mű megfelelt-e a gyermekek életkorának, értelmi fejlettségének?
- Az óvodapedagógus jól értelmezte-e, átélte-e a művet?
- Megtalálta-e a mű megértéséhez szükséges előadásmódot.
- Jól választotta-e meg az előadás alaphangját?
- Él-e változatos, a szövegben igazodó előadói eszközökkel?
- Mennyire sikerült kapcsolatot teremtenie a mesét vagy verset hallgató gyermekkel és a távolmaradókkal?
- Szemléltetőeszközei megfelelték-e az esztétikai és pedagógiai követelményeknek? Célszerűen kezelte-e az eszközöket?
- Hogyan oldotta meg a mese (vagy versmondás) befejezését?
- Hogyan próbálta mélyíteni a mű által kiváltott hatást?
- Mivel segítette a gyerekek visszatalálását a játékba?

A környező világ tevékenység megismerése**A hallgatók felkészültsége**

A hallgató tudja a környezeti nevelést rendszerként értelmezni és a rendszer elemeit kellő hangsúllyal kezelni.

Ismeri:

- a környezeti nevelés korszerű szemléleten alapuló céljait, nevelési és fejlesztési feladatcsoportjait,
- a környezeti nevelés témaköreit, azok tartalmát, összefüggéseit a helyi sajátosságokkal, aktualitásokkal,

- a környezeti nevelés információelméleti kapcsolatait, az ehhez igazodó módszer és eszközkombinációkat,
- a tervezés követelményeit, a szervezeti kerettel kapcsolatos óvodapedagógusi feladatokat.

Követelmények:

- A korszerű elméleti ismeretek tudatos alkalmazása.
- A környezeti nevelés feladatainak komplex megközelítése.
- A különböző szervezeti keretek kipróbálása, tapasztalatgyűjtés.
- Változatos módszer- és eszköztár alkalmazása.
- Az ismeretnyújtás folyamatának, a gyermekek tevékenységeinek logikus programozása.
- Folyamattervben a környezeti nevelés helyének, szervezési, tartalmi és irányítási feladatainak megtervezése.
- Pedagógiai, pszichológiai, módszertani alapú önértékelés.

Elemzési szempontok:

- A témaválasztás indokai (környezeti háttere, helyszínei, aktualitása).
- A feladatcsoportoknak a gyermekek életkorához való illeszkedése.
- A témával összefüggő gyermeki tapasztalatok, ismeretek megjelenése a játékban.
- A motiváció minősége és hatékonysága.
- Alkalmazott szervezeti formák, módszerek, eszközök hatékonysága.
- Az ismeretnyújtás folyamatának logikája és élményszerűsége.
- A gyermeki aktivitás értékelése.
- Az óvodapedagógusi kérdések eredményessége, óvodapedagógusi témaismeret.

Matematika

- A fejlesztési folyamat konkrét matematikai tartalma (célok, feladatok) és a tervezett illetve megvalósult fejlesztési lehetőségek összhangja megfelelő volt-e?
- A formai keret és, a tevékenységi forma megfelelt-e a matematikai tartalmaknak? Optimálisnak tekinthetők-e a választott módszerek?
- Az eszközök megválasztása és használata megfelelt-e a matematikai tartalom feldolgozásának?
- A megvalósult fejlesztési folyamatban milyen matematikai tapasztalatok megszerzésére nyílt lehetőség? Milyen tényeket állapítottak meg a gyerekek?
- Mikor, milyen módon sikerült fejleszteni a gondolkodási képességeket? (Rendszerezés, ítéletek, következtetések, összefüggések, problémamegoldás, variációs lehetőségek.) Milyen alapvető gondolkodási műveletek gyakorlására nyílt lehetőség?
- A „tanulásnak” milyen módjait sikerült megvalósítani? Segítette-e a légkör az örömteli, játékos tapasztalatszerzést? (Próbálkozások, tévedések, többféle megoldási lehetőség, utánzás, mintakövetés stb.)
- Mennyire érvényesült a játékoság, életszerűség, az önállóságra nevelés?
- Hogyan jellemezhető a gyermekek érdeklődése, aktivitása, figyelme a folyamat egészében? Mit tett a pedagógus az érdeklődés felkeltéséért és fenntartásáért?
- Megvalósult-e a differenciált terhelés, az egyénhez való igazodás? Ki milyen szinten vett részt a tevékenységben? Volt-e olyan kisgyermek, aki nem tudott lépést tartani a probléma megoldásának menetével? Sikerült-e bevonni őket a fejlesztésbe?

- A pedagógus kérdezőskultúrája, képességei és a gyermekekhez való viszonya megfelelően segítették-e a problémák leküzdését, a gondolkodás fejlődését?
- Voltak-e gyakorlásra szánt mozzanatok, tevékenységek? (Ezek színvonala)
- A gyermekek elismerése, értékelése motiváló erejű volt-e?
- Milyen további feladatok fogalmazhatók meg az egyes gyermekek további fejlesztéséhez?
- Milyen feladatok megismétlése szükséges a következő nevelési folyamatban?

Testnevelés

A hallgató felkészültségének legfontosabb jellemzői.

1. Ismeri
 - az óvodai nevelési program (ONOAP) testnevelésre vonatkozó utasításait,
 - a tananyagot,
 - a kézikönyveket,
 - a gyakorlatvezetés módszertanát.
2. Feldolgozza elméletben és gyakorlatban is az óvodai testnevelés mozgásanyagát.
3. Tud foglalkozási tervezetet készíteni és foglalkozást vezetni.

Követelmények

- A tanterv tartalmi és módszertani koncepciójának maradéktalan érvényesítése.
- A testnevelés módszertan terminológiájának ismerete és megfelelő alkalmazása.
- Önálló foglalkozási tervezet készítése és testnevelési foglalkozás vezetése.

Foglalkozáselemzési szempontok

- Milyen volt a hallgató felkészülési munkája, tervezete?
- Milyen volt az időbeosztása?
- Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
- Elérte-e a kitűzött célokat?
- Az előkészítő gyakorlatok tervezése mennyiségileg, minőségileg megfelelt-e a módszertani szempontoknak és az élettani sajátosságoknak?
- A cél és a rávezető gyakorlatok kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő fő gyakorlatok elsajátítását?
- A fő gyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott korcsoportnak?
- Az alkalmazott módszerek segítették-e a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlatvezetést?
- Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
- A gyakorlat vezetése és a terhelés megfelelt-e a korcsoportnak?
- Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit?
- Alkalmazta-e a differenciálás elvét?
- Milyen hibajavítási módszereket alkalmazott?
- Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
- Hogyan oldotta meg a szervezési, gondozási feladatokat?
- Hogyan oldotta meg a kézi szerek, sporteszközök használatát?
- Segítségadás jó volt-e, a követelményeknek megfelelő? (tevőleges, szóbeli)
- Hogyan irányított, értékelt?
- Milyen volt az óvodapedagógus és a gyerekek kapcsolata?
- Értékelte-e a foglalkozást és hogyan?

Vizuális nevelés

Általános követelmények

A hallgató, az óvodapedagógus tudja alkalmazni a képi-plasztikai ismereteit. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően tudja átadni a vizuális kifejezőmódok jellegzetességeit. Tudatosan alkalmazza módszertani ismereteit az óvodai vizuális nevelés érdekében.

- **Tájékoztató adatok:** fejlődés
- **A vizuális nevelés** feladata, fejlesztési lehetőségei, a gyermek átlagos fejlettsége (általánosan)
- **A csoport konkrét vizsgálata**
Vizuális tevékenysége, fejlettsége, technikai manuális szintek, előzmények ismertetése, tanulmányozása korcsoportonként, személyre szabottan.
(Mikor alkalmazták a technikát és az anyagot utoljára, ebben milyen a gyermekek jártassága, ismerete korcsoportonként.)
Ismerje meg a csoport hosszú távú vizuális nevelési programját és tudjon ehhez alkalmazkodni.
- **Az élmény, az előzmény**
A tevékenységhez kapcsolódó, vagy kapcsolható élménynyújtás, irányítás
Mi történt?
Miért történt?
Hogyan történt?
Miért csinálta? Miért csinálja?
Hogyan tervezte, tervezné?
Megtörtént? Megtörténik?
Tantárgyi koncentráció az élményadáskor
- **Motiválás, kezdeményezés:** érdeklődés felkeltése, játéktevékenységek – tudatos irányítás; komplexitási lehetőségek – indirekt módszerek alkalmazása, báb használata.
- **Szervezési feladatok:** előkészítés, elrendezés, csoportszoba
- **Eszközök, anyagok** helyes alkalmazás, anyagkapcsolatok, alapvető megoldások ismertetése, mit miért használ?
- **Tevékenység irányítása:** esetleges bemutatás, újramotiválás, személyre szabott foglalkozás, segítségnyújtás módszerei, technikai fejlesztés lépései, szintjei
- **Képességfejlesztés:** a kreativitás, az esztétikai fejlesztés lehetőségei, fontossága.
- **Játékos befejezés:** levezetés, tárgyak elhelyezése, védelme, játék a készített tárgyakkal.

Értékelési szempontok

- A készített tervezet illeszkedjék a csoport hosszú távú vizuális nevelési programjába, tartalmazzon több megvalósítási lehetőséget, és térjen ki a megelőző élményekre.
- Az előkészítésnél az időszerűséget, korcsoporthoz, technikához igazodó anyagcsoportokat használt-e?
- Törekedett-e a kitűzött célokhoz és a spontán munkavégzéshez szükséges megfelelő minőségű anyagok és eszközök előkészítésére, alkalmazására?
- Megteremtette-e a kreatív tárgy és képkészítés biztosítására megfelelő környezetet, hangulatot, körülményt, és alkalmazta a komplex óvodapedagógusi módszereket?
- A tevékenység irányítása során, az önállóságot tiszteletben tartva, alkotói élményhez segítette-e a gyermekeket?

Német nemzetiségi szakirány

1. Célok, feladatok és követelmények

1.1 A gyakorlati képzés célja:

olyan német nemzetiségi óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos német nyelvi fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, a nemzetiségi hagyományok továbbítására.

1.2. A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges német nyelvi készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő nemzetiségi identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai német nyelvi feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.
- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat a német nemzetiségi óvodapedagógusi szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és német nyelvi módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a német nemzetiségi óvodapedagógusi pálya iránti motivációt.

1.3. A német nemzetiségi óvodapedagógus várható óvodai feladatköréi:

- Német nyelvű nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés – személyiségfejlesztés).
- Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása német nyelven.
- Segédeszközök előállítása, oktatástechnikai eszközök kezelése.
- Családdal, helyi német kisebbségi önkormányzattal, német nemzetiségi iskolával való kapcsolattartás
- Német nyelvű rendezvények, ünnepek szervezése.
- Dokumentumkészítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemtervtervezet, vázlat német nyelven.
- Innovatív tevékenység.
- Német nyelvű óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadványszerkesztés, menedzselés

1.4. Általános követelmények

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az óvodapedagógus kép fogalmazódik meg.

A hallgató a képzési idő végére

- legyen képes a német nemzetiségi nyelvi nevelés feladatainak játékos formábantörtető ellátására, a kétnyelvűség gyakorlati alkalmazására.
- Alkalmazza az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan a nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtanadási és fejlesztési stratégiákat.
- Ismerje a német nemzetiségi identitásfejlesztés módszereit.

2. A gyakorlati képzés struktúrája:

II. félév: Játéktevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat (német)

III. félév: Irodalmi és anyanyelvi nevelés és vizuális nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

IV. félév: Ének-zenei nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

V. félév: Környezetismereti és matematikai nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

VI. félév: Összefüggő külső gyakorlat (német); Záró foglalkozás (német)

3. Időkeret: 6 félév

4. A gyakorlati képzés főbb színterei:

PTE Illyés Gyula Gyakorló Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorló óvoda
(Továbbiakban: Gyakorló Óvoda Szekszárd)

Külső gyakorlóhely: választott német nemzetiségi óvoda

III.félév.

Irodalmi és anyanyelvi nevelés és vizuális nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

1. Célok, feladatok, követelmények

1.1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és irodalom foglalkozás, valamint vizuális nevelés irányítására német nyelven;*
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven;*

1.3. Követelmények

- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (irodalom - vizuális) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtsa a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév/ 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.
Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/ félév** (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Színtér: Gyakorló Óvoda Szekszárd/ külső német nemzetiségi, választott óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján). Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor.

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

IV. félév.

Ének-zenei nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

A gyakorlat felvételének előfeltétele: Német óvodai foglalkozás módszertanának alapjai

1.Célok, feladatok, követelmények:

1.1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése. Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **az ének-zene** módszertanra épülő foglalkozására;
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és ének-zene foglalkozás irányítására német nyelven;*
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával;
- a foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése;
- az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, az Útmutatóban szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven;*

Önálló feladat:

- *kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott német nyelvű mondatmodelleket, technikákat;*
- *játékidőben énekeljen a gyerekekkel német nyelvű énekeket.*

1.3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;
- *alkalmazzák a német nyelvet az egyes játéksituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység alatt, a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket;*
- *figyeljék meg a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez, a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként;*
- *legyenek tisztában azokkal a módszerekkel, amelyek elősegítik a német nyelvű ének-zene foglalkozás megtartását.*
- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékkövetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (ének-zene) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév/ 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.
Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/félév**, (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában; 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Színtér: Gyakorló Óvoda Szekszárd, külső választott németnemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy. (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján).

Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor. A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvodapedagógus készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

V. félév

Környezetismereti és matematikai nevelés komplex (egyéni; csoportos) óvodai gyakorlat (német)

A gyakorlat felvételének előfeltétele: Német óvodai foglalkozások módszertana elmélete és gyakorlata

1.Célok, feladatok, követelmények:

1.1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése. Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhetsz;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **környezetismeret és matematika** módszertanra épülő foglalkozására;
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és környezetismeret, valamint matematika foglalkozás irányítására német nyelven;*
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával;
- a foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése;
- az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven.*

Önálló feladat:

- *kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott német nyelvű mondatmodelleket, technikákat;*
- *játékidőben mondókázzon, meséljen, mondjon német nyelvű verseket, énekeljen német nyelvű énekeket, kínáljon a gyerekeknek német nyelven játékokat a környezetismeret foglalkozásnyelvi előkészítése céljából.*

1.3. Követelmények:

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;
- *alkalmazzák a német nyelvet az egyes játékszituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység alatt, a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket;*
- *figyeljék meg a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez, a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként;*
- *legyenek tisztában azokkal a módszerekkel, amelyek elősegítik a német nyelvű környezetismeret foglalkozás megtartását.*
- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (környezetismeret) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév/ 4+4 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete:

Nappali tagozat: a csoportos gyakorlat **30 óra/ félév**; egyéni gyakorlat **15 óra/ félév**.

Levelező tagozat: **4+4 óra/ félév** (3+1 óra hospitálás + elemzés a Gyakorló óvodában, 4 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Színtér: Gyakorló Óvoda Szekszárd, külső választott német nemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján). Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor.

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvodapedagógus készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján.

VI. félév

Összefüggő külső gyakorlat (német nemzetiségi szakirányon)

Megjegyzés: A gyakorlat megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

1. Célok, feladatok, követelmények

1.1. Cél

A hallgató gyakorlatát egy német nemzetiségi óvodai csoportban végzi, egy német nemzetiségi óvodapedagógus végzettséggel rendelkező mentor irányítása alatt.

1.2. Feladat

A plusz időkeretben teljesíti a német nemzetiségi neveléssel kapcsolatos feladatait. A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása. Önálló, összefüggő óvodapedagógusi munka végzése valamennyi nevelési területen, kiemelten a német nyelven folyó tevékenységekben. Alternatív programok, helyi kezdeményezések megismerése, bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába (német nemzetiségi önkormányzat, iskola stb.).

A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – *feladatai*, a gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és adminisztrációs folyamatának megismerése – kiemelt figyelemmel a német nyelvű dokumentációra.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása. Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatóknak magyar és német nyelven is.
- Tapasztalatgyűjtés a helyi német kisebbségi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai ünnepek, rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, összejövetelek, kirándulás stb.

2. Időkeret:

Nappali tagozaton: tárgyévi január-március hónap (4 + 4 hét, 100 + 100 óra/ félév)

Levelező tagozaton: (1,5 + 1,5 hét; 40 + 40 óra/ félév)

3. Színtér: német nemzetiségi külső fogadó óvodák

4. Ellenőrzés, értékelés: Minősítő személyek: gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus (továbbiakban: mentor)

Értékelés általános szempontjai: lásd az általános szempontokat, továbbá

- *Mennyire volt képes a német nemzetiségi nyelvi nevelés feladatainak játékos formában történő ellátására, és a kétnyelvűség gyakorlati alkalmazására?*
- *Alkalmazta-e az óvodás korosztály nevelése során a nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és fejlesztési stratégiákat?*
- *Ismeri és alkalmazta-e a német nemzetiségi identitásfejlesztés módszereit?*

Záró foglalkozás

1. A záró foglalkozás célja:

Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

Feladata: A hallgató felkészültségét, a teljes körű óvodapedagógusi munkára való alkalmasságát reprezentálja. A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és az értékelésre bizottság előtt kerül sor, melynek tagjai a szakvezető óvodapedagógus és a módszertant oktató tanár.

A záró foglalkozás a képesítési követelmények alapján kötelező. Az óvodapedagógusi munkát reprezentálja. Rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg. A jelölt **két záró foglalkozást** tart egyet módszertani tárgyból, **illetve egyet német nyelven**.

Nappali tagozaton a Gyakorlóóvoda egy csoportjában, *levelező tagozaton* pedig külsőválasztott német nemzetiségi óvodai csoportban.

A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor. A záró foglalkozás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít. Megjegyzés: A záró foglalkozás megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összeskorábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

2. Időkeret: 6. félév - összefüggő gyakorlatot követően gyakorlati jegy (szigorlat értékű).

3. Színtér: Gyakorlóóvoda/ külső választott német nemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés:

Értékelési szempontok a záró foglalkozáshoz és elemzéséhez

Tervezés

- a jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni,
- *tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási-nyelvi tévedést vagy hibát német nyelven*
- tervezzen sokoldalú játékot, tevékenykedtetést, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást,
- tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok.

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés. Váratlan helyzetre tudjon reagálni.
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket.
- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.

- Német nyelvű verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit.
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeretet, empátia és sikerorientáltság.
- Alkalmazza a foglalkozáson sokszínű tevékenységirányítási módszert és munkaformát, érvényesítse az integrált és differenciált nevelés-oktatás eszköztárát.

Az önelemzés szempontjai

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékeli reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását.
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát.
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát.

Általános elemzési szempontok

- Hat die KindergärtnerIn ein entsprechendes didaktisches Arrangement ?
- Wird die Alltags/Lebenswirklichkeit der Kinder berücksichtigt?
- Wird die Lernfreude der Kinder gefördert?
- Liegt die Motivation in der Spur der angestrebten Ziele?
- Gelingt es der KindergärtnerIn Anweisungen an der richtigen Stelle klar und eindeutig zu formulieren?
- Welches sprachliche Vermögen bringt sie rein?
- Gibt es eine Rückkopplung zur Arbeit der Kinder?
- Werden Arbeitsmittel sinnvoll eingesetzt?
- Wie geht sie mit den Kindern um, wie geht sie auf sie zu?
- Wird die deutsche Sprache im Tagesablauf konstant eingesetzt?

Szekszárd, 2025. február 24.

Dr. habil. Boronkai Dóra PhD
intézetigazgató

Záradék:

A gyakorlati képzési programot a KPVK Kari Tanácsa a 2025. február 24-i ülésén a 15/2025. (02.24.) számú határozatával elfogadta.